

Helsingin kaupunki
kaupunkiympäristön toimiala
puisto- ja viheraluesuunnittelu
Tiina Saukkonen

Pakilan ja Tuomarinkylän luonnon- ja maisemanhoidonsuunnitelma

Toivolanpuisto

LAUSUNTO

Oulunkylä-Seura on asukas- ja asiantuntijaryhmineen perehtynyt aineistoon huolella ja tehnyt alueelle maastokäyntejä. Vaikkei alue varsinaisesti olekaan Oulunkylää, katsoo seura tarpeelliseksi lausua asiasta, sillä alue rajoittuu kaupunginosaamme ja on tärkeä virkistysalue ja arvostettu luontokohde monille oulunkyläläisille. Alueen luonnonarvoista viestii sekini, että seura sisällytti v. 2015 Toivolanpuiston esitykseensä luonnonsuojelualueiden verkoston laajentamisesta Helsingin luonnonsuojeluohjelmassa 2015-2024. Siinä esitettyjä perusteita maastorajauksineen ei toisteta tässä, koska ne selviävät liitteestä.

Pyydämme kohteliaimmin, että tässä esittämämme näkökohdat otetaan huomioon alueen luonnonhoitoa suunniteltaessa ja toteutettaessa.

Aluetta tulisi tarkastella laajemmin osana koko Vantaanjokivarren virkistys- ja luontokokonaisuutta. Toivolanpuiston alue muodostaa tässä muuten avoimessa kulttuuriympäristön hallitsemassa kokonaisuudessa omaperäisen virkistys- ja luontokokonaisuuden. Erityisesti jokivarren poikkeava hämyisän varjainen metsäalue antaa jokivarren ulkoilureitin tälle osuudelle vaihtelua ja viihtyvyyttä.

Vanha vaahteravaltainen lehto liito-oravahavaintoineen, vanhoine kuusineen ja mäntypuineen, jossa on lahoppua niin pystyssä kuin maassa, tekevät alueesta jännittävän omapiirteisesti viehättävän. Tätä luonnetta tulee ympäristöhoidonkin tukea. Maaston että lajiston kulttuuriympäristön jäljet, niin huvila-aikakaudelta kuin 1900-luvun alun linnoitusrakentamisestakin, tulee huomioida.

Alueen lähistöllä Henrik Sohlbergin puistossa tehtävä kaasuputken linjaus vähentää merkittävästi metsäluontoa niin lajiston kuin virkistyskäytön osalta. Tämän osalta voi Toivolanpuisto toimia kompensoivana alueena. Myrsky v. 2017 teki alueelle useita luontaisia aukkoja, joilta valitettavasti poistettiin liiankin kanssa komeita maapuita. Unohtaa ei tule myöskään, että aluetta käyttävät virkistys- ja opetuskohteena läheiset päiväkodit ja koulut.

Monille kuvioille (mm. 438 ja 450) ehdotetaan ylispuita poistettavaksi (koivu, kuusi). Erityisesti vanhan lehdon ja arvometsäkuvion 450 kohdalla on vaikea löytää perusteita ylispuiden poistamiselle. Monen kuvion kohdalla mainitaan "vaarallisten ja huonokuntoisten puiden" poistaminen. Huonokuntoisia puita, jotka eivät ole vaarallisia ei tulisi poistaa vaan jättää ne maapuiksi ao. paikoille.

Kehätieltä kantautuu voimakas melu lähiasutukseen ja erityisesti mäellä sijaitsevaan Toivolan kouluun, väylä on myös esteettinen haava maisemassa. Kuvion 431 taimikko on kasvanut jo nuoreksi metsäksi 3-4 metrisine koivuineen, joten metsän uudistamiseksi ei ole mitään syytä pienpuuston poistoon. Kaikenlainen harventaminen toisi vain paremmin esiin Kehätien melun ja maisemahaitat.

Monille kuvioille esitetään pienpuuston poistoa ja keskikerroksen harventamista, mikä ei ole perusteltua. Etenkin metsärinteiden kuvioilla 435 ja 436 toimenpiteiden hyötyä maisemalle tai virkistyksele on hyvin vaikeaa ymmärtää.

Alueella on huomattu käyttää arvometsäluokkaa osalla kuvioista, mikä on ilahduttavaa. Mutta tätä arvometsäluokkaa olisi aiheellista käyttää lisää mm. näillä kohteilla:

- 449 upea rinnekuvio, jossa kohtalaisen runsaasti lahoppuuta, myös tuhtia kuusta
- 442 vanhan puuston liito-oravareviiri ja vanhaa puustoa
- 458 ei eroa yhtään arvometsäkuvioista 443
- 461 mänty-ylispuulehdosta saataisiin hienosti yhtenäinen alue arvometsäkuvion 445 kanssa
- 446 ja 444 lehto jossa keski-ikäistä - vanhaa sekapuustoa lehtoa, olisivat oivia arvometsäkuvioita korkean lajirikkauden kohteina

Valitettavasti v. 2017 myrsky hakkuineen tuhosi potentiaalisen arvometsäkuvion 448.

Näille arvometsäkuvioiksi sopiville alueille eivät toimenpiteet ole mitenkään perusteltuja vaarapuita lukuun ottamatta.

Jokirannan arvometsäkuvio 440 on pitkä, mutta ehdotetut 3-4 näköalapaikkaa tuntuvat liioitelluilta, sillä onhan jokivarsi avointa sekä etelä- että pohjoispuolella, lisäksi luontohaitat aukkojen luonnolle olisivat ilmeiset. Ottaen huomioon myös alueen tiiviin metsäisen erityisluonteen koko Vantaanjokivarren reitillä, voisi yksi näköalapaikka riittää mainiosti. Tällöin ei alueen luonnetta muutettaisi merkittävästi.

Vanha kulttuuriympäristön (sanatorio) avoimelle paikalle (kuvio 452), jossa kasvaa mahtava lehmus Oulunkylä-Seura ehdottaa puistomaista levähdyspaikkaa ja intensiivisemmän hoidon aluetta. Ylhäältä mäeltä kohteelle laskeutuvat portaat muodostavat kävelyreitit, jonka voisi kunnostaa vanhoja kivirakenteita kunnioittaen.

Kuviolla 445 on näkymän varovainen avaaminen kallioalueella mäntyjen esille tuomiseksi paikallaan.

Kohde 450 toimii Töllinmäki 10 kohdalla viereisten kiinteistöjen puutarhajätteen kaatopaikkana. Tällainen yhteisen ympäristön laitton roskaaminen tulee lopettaa pian. Toiminta herättää närää lähiseudun asukkaissa, joiden taloyhtiöt hoitavat asiallisesti puutarhajätteen toimittamisesta kierrätykseen ja maksavat siitä. Kaupungilta odotetaan toimia jo tulevan kevään aikana. Alueelta tulisi poistaa kohteita puuvanhuksia vain hyvin harkiten.

Vaikka Kehän viereinen maisemapelto on meluisa, on se lumisina talvina ollut suosittu hiihtokohde. Viljelykauden ulkopuolella alueella myös ulkoillaan. Tievarren kuviolla 437 on tärkeä meluvallin rooli, mikä toimenpiteissä tulee huomioida.

Lapsiperheitten ja koiraharrastajien taholta on tullut toiveita, ettei nykyisiä maapuita, jotka toimivat niin lasten kiipeilykohteina kuin agility-rakenteina, poistettaisi vaan ennemminkin niitä lisättäisiin.

Koska alueen länsiosa on asemakaavan laadintavaiheessa, tulisi mahdollisiin toimenpiteisiin ryhtyä tämän alueen kuvioilla vasta kaavan valmistuttua.

LIITE

Kannanotto ehdotukseen Helsingin luonnonsuojeluohjelmasta 2015-2024 ja metsäverkostoselvityksestä. Oulunkylä-Seura ry. 6.9.2015

30.12.2019

Oulunkylä-Seura ry.

Marja Markko
puheenjohtaja

Erwin Woitsch
varapuheenjohtaja